

Regeringens proposition till Riksdagen om inhämtande av riksdagens samtycke till åtgärder som kan resultera i att statens ägarandel i Altia Group Ab, Inspecta Oy, Kemijoki Oy, Kemira Oy, Outokumpu Oy, Rautaruukki Oy och Vapo Oy sjunker under ägarandelen enligt de gällande fullmakterna

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att riksdagen skall ge sitt samtycke till åtgärder som kan resultera i en minskning av statens ägarandel i

— Altia Group Ab från de nuvarande 100,0 % så att den understiger 50 % men förblir dock vid minst en tredjedel,

— Inspecta Oy från de nuvarande 100,0 % så att den understiger en tredjedel,

— Kemijoki Oy från de nuvarande 66,99 % så att den understiger 50 % men förblir dock vid minst en tredjedel,

— Kemira Oy från de nuvarande 53,4 % så att den understiger en tredjedel men förblir dock vid minst 15 %,

— Outokumpu Oy från de nuvarande 39,9 % så att den understiger en tredjedel men förblir dock vid minst 10 %,

— Rautaruukki Oy från de nuvarande 41,8 % så att den understiger en tredjedel men förblir dock vid minst 15 %,

— Vapo Oy från de nuvarande 100,0 % så att den understiger två tredjedelar men förblir dock vid minst 50,1 %.

Sådana åtgärder som kan resultera i att statens innehav minskar omfattar i första hand aktiearrangemang, riktade aktieemissioner o.d. Avsikten är att fullmakterna används efter prövning bolag för bolag med hänsyn tagen till förhållandena på marknaden. Målet för åtgärderna är att utveckla bolagen, att förstärka förutsättningarna för deras lönsamhet och utveckling och att öka innehavets värde och den nytta som fås vid realisering.

Avsikten är att genom de utökade fullmakter som riksdagen ger skapa så bra förutsättningar som möjligt för bedrivandet av en så flexibel statlig ägarpolitik som möjligt. För att staten skall kunna operera på marknaden krävs från statens sida trovärdighet och förståelse att reagera snabbt för att man vid behov skall kunna agera på samma villkor som de övriga aktörerna och så effektivt som möjligt bevaka statens intressen. Detta betyder inte att de nya fullmakter som riksdagen ger skall användas snabbt.

MOTIVERING

1. De tilläggsfullmakter av riksdagen som behövs för utvecklande av de statsägda bolagen inom handels- och industriministeriets (HIM) förvaltningsområde

1.1. I Finland är staten en betydande bolagsägare

I Finland är staten fortfarande en betydande bolagsägare. För närvarande har staten ett ansevärt innehav i 43 betydande bolag. Av

dessas är staten majoritetsaktieägare i 29 bolag. Det aktuella gängse värdet av statens aktieinnehav uppgår för närvarande till ca 140 miljarder mark (ca 23 miljarder euro). I fråga om börsbolag baserar sig aktiens gängse värde på deras marknadsvärde, som växlar i takt med att aktiekurserna fluktuerar. Under den privatiseringsprocess som har pågått i drygt 10 års tid har staten blivit en betydande aktieägare i börsbolag med en aktieportfölj som innehåller aktier i totalt 10 börsbolag.

Det faktum att staten är en betydande bo-

lagsägare i vårt land har sitt ursprung i närings- och socialpolitiska behov. Staten har iklätt sig företagarrisken då den privata sektorn inte har varit kapabel och/eller villig därtill. Det främsta målet för statens företagarverksamhet har varit att utnyttja landets råvaror, att utveckla samhällsekonomin infrastruktur, att åstadkomma och upprätthålla självförsörjningsberedskap på samhällsekonomiskt viktiga områden, att utveckla vår östhandel, att trygga finansieringen av den industriella verksamheten och av annan företagsverksamhet i vårt land samt att skapa en regional balans i utvecklingen av näringsverksamheten.

Statsbolagen har alltså spelat en viktig roll i industrialiseringen av landet och utvecklandet av samhällsekonomin i dess helhet. Då samhällsekonomin industriella bas och infrastruktur numera existerar, och östhandeln i och med Sovjetunionens fall helt har ändrat karaktär och tryggheten av samhällsekonomisk självförsörjningsberedskap inte kräver statens företagarverksamhet, har också rollen av de flesta statsbolag väsentligt ändrats. Majoriteten av dessa bolag opererar för närvarande i en internationell konkurrensutsatt miljö. För att där vara framgångsrik krävs av ett bolag att det följer företagsekonomiska principer och upprätthåller tillräcklig konkurrenskraft och lönsamhet. Statsägda bolag som bedriver normal affärsverksamhet kan inte längre i traditionell bemärkelse användas som medel för statens näringspolitik. De har dock fortfarande en stor näringspolitisk betydelse. Staten kan påverka utvecklingen av statsägda bolag men denna påverkan sker i regel genom bolagsstämman och genom representation i bolagens förvaltningsorgan inom ramen för både lagen om aktiebolag och annan bolagsrättslig lagstiftning.

Den sittande regeringen drog upp riktlinjer för statens ägarpolitik i sitt principbeslut om statens ägarpolitik som fattades i september 1999. Lönsamhetskravet är primärt och ovillkorligt. En affärsverksamhet på sund basis som bedrivs enligt företagsekonomiska principer kräver att bolagen inte upprätthåller produktionsenheter eller -linjer som inte har möjlighet att bli lönsamma på längre sikt. Upprätthållandet av lönsamhet och konkurrenskraft har under de senaste åren ofta krävt

strukturarrangemangsåtgärder varigenom bolagen har koncentrerat sina resurser och sitt kunnande till sina kärnfunktioner och samtidigt eventuellt avstått från sina biverksamheter, gallrat bort "revor". Genom att delta i den strukturella utveckling som pågår på marknaden (konsolideringsutveckling) har statsägda bolag tryggt och förbättrat sina utvecklingsmöjligheter på en marknad som håller på att öppnas och där konkurrensen hela tiden hårdnar.

Man måste också i fortsättningen vara beredd på att tryggheten av konkurrenskraften och lönsamheten kräver deltagande i branscharrangemang. För detta krävs bl.a. att staten har tillräcklig beredskap att snabbt och flexibelt genomföra ägararrangemang som är motiverade eller rentav nödvändiga med tanke på utvecklingen av värdet av statsägda bolag och statens innehav. Beredskapen betyder närmast att riksdagen på förhand har godkänt tillräckliga fullmakter och samtidigt gett tillräcklig rörelsefrihet för statsrådets åtgärder till följd av vilka statens direkta ägarandel i statsbolagen och intressebolagen kan minskas till en viss gräns.

Lagen om utövande av statens delägarrätt i vissa aktiebolag som bedriver ekonomisk verksamhet (740/1991) förutsätter riksdagens samtycke till statsrådets åtgärder som resulterar i att staten avstår från sin aktiemajoritetsställning (minst två tredjedelar av aktierna och rösterna), sin bestämmanderätt (över 50 % av rösterna) och/eller sin ställning som innehavare av kvalificerad minoritet (minst en tredjedel av aktierna och rösterna). För närvarande innehar staten i sex betydande bolag, t.ex. i Stora Enso Oyj, Metso Abp och Partek Oyj Abp, en ägarandel som understiger en tredjedel. Staten är genom sitt innehav på 14,8 % i Stora Enso och 30,2 % i Partek den största aktieägaren och genom sitt innehav på 11,6 % i Metso den näst största aktieägaren i bolaget. Som en betydande minoritetsaktieägare har staten fortfarande en möjlighet att på ett avgörande sätt påverka de beslut som fattas vid ovan nämnda bolag och bolagens utveckling. Det hur stor ägarandel staten skall ha när andelen sjunker under en tredjedel beror bl.a. på bolagets övriga ägarbas. Ju bredare den är desto mindre ägarandel behöver staten i allmänhet ha för att kunna bibe-

hålla sin ställning som den största och mest inflytelserika aktieägaren.

1.2. Bedömning av behovet av statens innehav och dess betydelse

Enligt statsrådets principbeslut om statens ägarpolitik kan statsägda bolag i princip indelas i tre grupper enligt följande:

1. Bolag som har en specialuppgift (t.ex. specialfinansieringsbolagen).

2. Övriga bolag som är strategiskt viktiga för staten och som har en stor betydelse för utvecklingen av vårt samhälle och/eller för samhällsekonomin.

3. Bolag där staten närmast har ett intresse som placerare.

I den första gruppen består statens intresse enbart eller nästan helt av samhälleligt, samhällsekonomiskt o.d. specialintresse och statens intresse som placerare är obefintligt eller mycket litet. Dessa statsbolags verksamhet regleras i allmänhet utöver bestämmelserna i lagen om aktiebolag också av speciallagstiftning där bolagets uppgifter och mål definieras. I de bolag som hör till denna grupp kommer staten enligt statsrådets principbeslut alltid att ha bestämmanderätten, oftast kommer staten att äga 100 % av aktierna i dem, eftersom de fungerar i regel som ett medel för statens näringspolitik eller annan politik.

I de bolag som tillhör den andra gruppen är det ur statens synvinkel väsentligt att staten har både ett intresse som placerare och ett specialintresse. Dessa bolag opererar i allmänhet alldeles på samma sätt som motsvarande privata aktiebolag i en normal konkurrensutsatt miljö och är tvungna att agera på kommersiella villkor genom att beakta de lönsamhets- och avkastningsmål som är typiska för branschen. Statens specialintresse kan beaktas vid dimensioneringen av statens ägarandel och, vid behov, vid uppställandet av avkastningsmål i den mån detta är möjligt inom ramen för EU-bestämmelserna. Enligt statsrådets principbeslut är det för statens del ofta befogat med betydande innehav i dessa bolag.

När det gäller bolag i den tredje gruppen har staten i regel ett intresse som placerare.

Enligt statsrådets principbeslut kan det i fråga om denna grupp räcka med att staten har en betydande minoritetsandel i bolagen, antingen en kvalificerad minoritet (minst en tredjedel av aktierna och rösterna) eller en mindre men dock betydande ägarandel, eller staten kan till och med helt utträda ur dem.

I detta sammanhang är syftet i regel dock inte att staten helt avstår från sitt innehav utan att den under de närmaste åren bibehåller en betydande minoritetsandel på 10–30 %, beroende på den övriga ägarstrukturen, också i de bolag som hör till grupp 3. Med en dylik ägarandel är staten i regel antingen den största eller en av de största ägarerna.

I kapitel 1.5 försöker man uppskatta hur stora tilläggsfullmakter av riksdagen statsrådet behöver i fråga om fem statsbolag och två intressebolag för att det skall kunna genomföra eventuella ändringar i ägarstrukturen och ägararrangemang. Uppskattningen baserar sig på en bolagsvis bedömning av behovet att dimensionera statens innehav i de olika bolagen.

1.3. Tidigare praxis vid anhållan om tilläggsfullmakter och användningen av dessa

Att i tillräckligt god tid på förhand hos riksdagen anhålla om tilläggsfullmakter är ett vedertaget bruk som regeringarna har följt sedan början av 1990-talet. Tilläggsfullmakterna har inte använts omedelbart för avyttrande av statens aktier eller genomförande av ägararrangemang utan de har använts under årens lopp bolagsvis med beaktande av markandsläget och -utsikterna. Som ett exempel kan nämnas de tilläggsfullmakter för statsrådets åtgärder som i höstens tilläggsbudget för 1991 anhölls hos och erhöles av riksdagen med den följd att statens ägarandel i Enso-Gutzeit Oy, Outokumpu Oy, Valmet Ab och Veitsiluoto Oy kunde minskas. Dessa tilläggsfullmakter som då erhöles, tillsammans med de fullmakter som riksdagen senare gav, har använts huvudsakligen för branscharrangemang som har resulterat i bildandet av Enso Oy och sedermera av Stora Enso Oyj och Metso Abp.

Som ett andra exempel kan nämnas anhållan om och erhållandet av tilläggsfullmakter i

den tredje tilläggsbudgeten för 1994 i fråga om Rautaruukki Oyj och Kemira Oyj. I Rautaruukkis fall togs de tilläggsfullmakter som skaffats för att staten kunde avstå från sin bestämmanderätt i bolaget i bruk först 1997. I fråga om Kemira användes de tilläggsfullmakter som innebar att staten kunde avstå från sin kvalificerade majoritet på två tredjedelar år 1996. För Kemiras del inhämtades och erhöles riksdagens samtycke till statsrådets åtgärder som innebär att staten kan avstå från sin bestämmanderätt i bolaget i samband med den tredje tilläggsbudgeten för 1996. Tills vidare har dessa tilläggsfullmakter inte använts då det inte har funnits tillräckliga grunder för detta.

Inom ramen för de fullmakter som riksdagen har godkänt har regeringarna under åren 1991–2000 genomfört sammanlagt 37 åtgärder i form av ändringar i ägarbasen eller ägararrangemang. Av dessa har det i 11 fall varit fråga om ägararrangemang, i 16 fall om aktieförsäljningar och -emissioner på marknaden och i 10 fall om försäljningar av aktier till strategiskt viktiga ägare.

Avsikten är att också de tilläggsfullmakter som i detta sammanhang skall anhållas hos riksdagen används på samma sätt efter prövning bolag för bolag. Syftet är att skapa tillräcklig beredskap som snabbt och flexibelt kan utnyttjas för genomförande av motiverade ägararrangemang i enlighet med statens ägarintresse när bolagens ekonomiska situation och marknadsläget tillåter detta.

1.4. Utveckling av förvaltningen och personalens ställning

Då ägarbasen för de statsägda bolagen ändras följs vid utvecklandet av bolagens förvaltning de principer som den sittande regeringen har godkänt i statsrådets principbeslut om statens ägarpolitik som fattats den 16 september 1999 och i det kompletterande principbeslut som statsrådet fattat den 30 maj 2000 enligt följande:

– När staten har enbart eller nästan enbart ett intresse som placerare i ett bolag, är förvaltningsrådet inte befogat som organ. I det fall att staten utöver sitt intresse som placerare dessutom har ett betydande samhälleligt,

samhällsekonomiskt eller annat dylikt specialintresse i ett bolag, kan ett förvaltningsråd, vars uppgifter har endast med tillsynen att göra dvs. begränsar sig till de minimiuppgifter som anges i lagen om aktiebolag, anses ändamålsenligt.

– Det ur ägarstyrningens synvinkel viktigaste organet för ett statsbolag är bolagets styrelse. Till medlemmar i styrelsen utnämns i regel utomstående sakkunniga. Det ministerium som ansvarar för bolaget (det ansvariga ministeriet) skall i allmänhet ha direkt representation i bolagets styrelse.

– Vid förvaltningsreformer skall personalens ställning och tillräckliga möjligheter att påverka säkerställas. Personalens representant(er) bör utnämnas i första hand till medlem(mar) av bolagets förvaltningsråd, och om inte något sådant finns, till medlem(mar) av styrelsen. Besluten fattas dock bolagsvis och så att de speciella omständigheterna vid och behoven hos företaget i fråga beaktas flexibelt.

I samband med lösningar som gäller ägarbasen är målet att på tillbörligt sätt säkerställa att också personalen informeras i tillräckligt god tid om de planerade åtgärderna.

Enligt statsrådets ovan nämnda principbeslut är målet att sådana emissioner och försäljningserbjudanden som riktas till bolagens personal eller de sammanslutningar som bildats av personalen skall ordnas i samband med möjligast många emissioner och/eller försäljningserbjudanden av aktier till allmänheten.

1.5. De tilläggsfullmakter av riksdagen som behövs bolag för bolag

Altia Group Ab

I fråga om Altia Group har statsrådet för närvarande befogenheter att vidta åtgärder som kan resultera i att statens ägarandel minskar från de nuvarande hundra procenten ner till två tredjedelar. Statsrådets finanspolitiska ministerutskott godkände i januari i år en plan enligt vilken man vidtar åtgärder för att hitta en strategisk kompanjon åt bolaget genom att bjuda ut högst en tredjedel av aktierna i Altia till försäljning.

Tillverkningen av alkoholdrycker, liksom

också annan dryckestillverkning, undergår omfattande förändringar när företagen försöker förstärka sin konkurrensställning bl.a. genom förstoring av företagen och skapande av samarbetslösningar av olika slag. Det är nödvändigt för Altia att delta i denna process för att dess framtida utvecklingsmöjligheter på en marknad som håller på att öppna sig skall kunna tryggas. När det gäller statens ägarstrategi finns det anledning att förbereda sig på detta genom att skapa tillräcklig flexibilitet och rörelsefrihet med tanke på eventuella ändringar i statens innehav och behövliga ägararrangemang.

Med hänsyn tagen till sektorns natur och dess samhälleliga betydelse kan man anse att statens betydande innehav i Altia Group i detta skede fortfarande är motiverat. Genom statens betydande innehav är det möjligt att under de närmaste åren trygga en så kontrollerad och stabil utveckling av bolaget som möjligt. För att kunna uppnå detta räcker det med att staten har en kvalificerad minoritetsandel i bolaget dvs. minst en tredjedel av aktierna och rösterna som aktierna medför. Riksdagens fullmakt som gör det möjligt för staten att avstå från sin bestämmanderätt skulle troligtvis förbättra bolagets förutsättningar att hitta kompanjoner som är intresserade av att utveckla bolaget och samtidigt beredda att iklä sig en betydande ägarrisk.

Inspecta Oy

Tekniska kontrollcentralen omvandlades till ett affärsverk år 1995 och ombildades till Inspecta Oy år 1998. För närvarande är statens ägarandel i bolaget 100 %. Bolaget sysslar med tekniska kontroller, testning och certifiering. Bolagets uppgifter som hade karaktären av monopol öppnades för konkurrens i början av 1998. Riksdagen har gett sitt samtycke till minskning av statens innehav så att det förblir vid 34 %.

Eftersom bolaget inte längre har någon väsentlig strategisk betydelse för staten är det motiverat att staten stegvis helt utträder ur bolaget. För att rörelsefriheten med tanke på eventuella ägararrangemang skall bli så stor som möjligt skulle det vara ändamålsenligt att inhämta riksdagens samtycke till statsrådets åtgärder som resulterar i att statens in-

nehav kan minskas så att det understiger en tredjedel.

Kemijoki Oy

Aktierna i Kemijoki Oy består av A-aktier (vattenkraftsaktier) och B-aktier (penningaktier). Staten äger endast penningaktier i en sådan mängd att statens ägarandel och andel av rösterna för närvarande är 69,99 %. I den första tilläggsbudgeten för 1997 gav riksdagen statsrådet fullmakt att vidta åtgärder som kan resultera i att statens direkta innehav i bolaget kan minskas så att det förblir vid 51 %. Ur statens synvinkel skulle det dock inte vara ekonomiskt lönsamt att ta i bruk dessa befogenheter eftersom avkastningsvärdet av de penningaktier som staten äger är mycket lågt, i själva verket under aktiernas nominella värde, och eftersom ingen potentiell köpare inom ramen för den aktuella fullmakten skulle få tillfälle att skaffa väsentligt utökad ägarmakt över bolaget.

Riksdagens tilläggsfullmakter för statsrådet att minska statens direkta innehav så att det förblir vid en tredjedel skulle erbjuda en möjlighet att väsentligt öka statens makt som ägare. Därigenom skulle intresset för de statsägda penningaktierna växa och det skulle vara möjligt att få ett hyggligt pris på dem.

Kemijoki Oy är ett betydande bolag med tanke på energiförsörjningen i Lapplands län och i hela Finland. Av denna anledning är det motiverat att staten tills vidare bibehåller sin kvalificerade minoritetsandel (minst en tredjedel av aktierna och rösterna) i bolaget.

Kemira Oyj

Statens ägarandel i Kemira är 53,4 % och statsrådet har befogenheter att minska den så att den förblir vid minst en tredjedel.

Under våren 1999 utförde bolaget en grundlig utredning där man bedömde möjligheterna att fokusera Kemira-koncernens affärsverksamhetsstruktur genom strukturarangemang och interna åtgärder. Under 1999 lade bolagets styrelse upp en ny koncernstrategi. Genomförandet av affärsverksamhetsstrategin kräver naturligtvis tid och en första

bedömning av resultaten torde kunna göras först under senare delen av år 2000.

Eventuella ändringar i ägarstrukturen kan bli aktuella i det skede då utvecklingen av affärsverksamhetsstrukturen i en tillräcklig utsträckning har bidragit till en gynnsam utveckling av innehavets värde och då marknadsförhållandena också i övrigt är gynnsamma. I detta bolag har staten huvudsakligen ett intresse som placerare.

För att den ägarstrategiska flexibiliteten skall kunna ökas bör man inhämta riksdagens samtycke till att statens ägarandel kan minskas så att den understiger en kvalificerad minoritet på en tredjedel (mindre än en tredjedel av aktierna och rösterna). Avsikten är att flexibiliteten används på ett sätt som stöder bolagets utveckling genom att man deltar i eventuella aktiebaserade ägararrangemang. Bolaget har näringspolitisk betydelse varför statens betydande minoritetsandel i bolaget är motiverat också under de närmaste åren.

Outokumpu Oyj

Statens ägarandel i Outokumpu Oyj är 39,9 %. Folkpensionsanstaltens andel är också betydande, nämligen 12,3 %. De fullmakter som riksdagen givit tillåter en minskning av statens direkta ägarandel i bolaget så att den förblir vid minst en tredjedel.

Outokumpu Oy kan för närvarande betraktas som ett bolag där staten huvudsakligen har ett intresse som placerare. Även om statens innehav i bolaget fortfarande kan anses motiverat med tanke på bolagets nationella och regionala betydelse, skulle statens ägarandel i bolaget kunna minskas så att den understiger en tredjedel. Riksdagens samtycke till att statens innehav i bolaget får sänkas så att det understiger en kvalificerad minoritet på en tredjedel skulle kunna medföra nödvändig flexibilitet i verkställandet av ägarstrategin alltefter marknadssituationen på ett sätt som stöder bolagets utvecklingsstrategi.

Till följd av den sammanslagning av Outokumpu Steel och Avesta Sheffield som beslutades förra månaden kommer det möjligtvis att krävas fortsatta åtgärder för trygghet av statens intressen, och för detta behövs tilläggsfullmakter av riksdagen.

Rautaruukki Oyj

Statens ägarandel i Rautaruukki är 41,8 % som inom ramen för den fullmakt som riksdagen har givit kan minskas så att den förblir vid en tredjedel. Rautaruukki, som koncentrerat sig på stålaffärsverksamhet, har under de senaste åren gjort omfattande investeringar i produktionen. Till följd av detta dras bolaget med betydande skulder.

Rautaruukki är ett av de effektivaste stålbolagen men ett relativt litet bolag med europeiska mått mätt. Bolagets litenhet och aktiens låga likviditet gör att intresset på marknaden minskar, vilket i sin tur bidrar till att bolagets marknadsvärde sjunker.

En väsentlig uppgift ur ägarstrategins synvinkel är att utreda på vilket sätt Rautaruukki kan delta i den starka konsolideringsutveckling som för närvarande pågår inom den europeiska stålindustrin. I syfte att öka den ägarstrategiska flexibiliteten skulle det därför vara motiverat att inhämta riksdagens samtycke till att statens innehav kan minskas så att det understiger en kvalificerad minoritet på en tredjedel. Avsikten är att denna flexibilitet skall användas på ett sätt som stöder bolagets utveckling. Med tanke på bolagets nationella och regionala betydelse kan statens innehav i bolaget ännu anses motiverat. Statens minoritetsandel i bolaget har en stor betydelse också för säkerställandet av en stabil utveckling av bolaget.

Vapo Oy

Vapo Oy är ett bolag där statens ägarandel är 100 %, som dock genom statsrådets åtgärder kan minskas så att den förblir vid 66,7 %.

I en ägarstrategisk sakkunnigutredning som genomfördes under ledning av HIM år 1999 kom man fram till att bolaget bör koncentrera sig på energiproduktion med hjälp av inhemska bränslen, såsom torv och trä, samt på andra sektorer som baserar sig på användningen av torv. Bolaget bör utträda ur sågverksbranschen vid en tidpunkt som ur bolagets synvinkel kan anses den mest lämpliga. Bolaget bör inte delta i distributionen av elektricitet annat än tillfälligtvis då detta är nödvändigt med tanke på energiproduktionen.

Bolaget har en central roll i utvecklandet av de inhemska förnybara energikällorna och staten har därför ett betydande specialintresse i bolaget. Av denna anledning är det nödvändigt och motiverat att staten också under de närmaste åren utövar ett bestämmande inflytande över bolaget. Ytterligare en faktor som talar för att det är motiverat med statens starka ägarroll är att bolaget har en dominerande ställning inom produktionen av torv för energibruk i Finland. Å andra sidan har det med tanke på fokuseringen av verksamheten och utvecklingen av Vapos affärsverksamhetsstruktur ansetts befogat att utreda möjligheterna att hitta en strategisk minoritetsaktieägare som skulle vara intresserad av att stödja bolaget i dess utvecklingsprojekt och att vid sidan av staten ikläda sig ägarrollen. I detta syfte pågår som bäst en process som innebär att man ordnar en anbudstävlan.

2. Riksdagens samtycke

För att de ovan beskrivna bolagsbundna målen för den pragmatiska och aktiva ägarpolitik som staten bedriver skall kunna nås krävs riksdagens samtycke enligt 5 § lagen om utövande av statens delägarrätt i vissa aktiebolag som bedriver ekonomisk verksamhet (740/1991) till att statsrådet får vidta åtgärder som kan resultera i att statens ägarandel och andel av rösterna i Altia Group Ab och Kemijoki Oy kan minskas så att den understiger 50 % men förblir dock vid minst en tredjedel, i Vapo Oy så att den understiger två tredjedelar men förblir dock vid minst 50,1 % samt i

Inspecta Oy, Kemira Oyj, Outokumpu Oy och Rautaruukki Oyj så att den understiger en tredjedel men förblir dock vid minst 15 % i Kemira Oyj och Rautaruukki Oyj och vid minst 10 % i Outokumpu Oyj. Detta betyder inte att de fullmakter som riksdagen ger skall användas snabbt utan erbjuder en möjlighet att alltefter utvecklingen av aktiernas värde framskrida etappvis genom aktieförsäljningar och/eller aktieemissioner eller aktiebaserade arrangemang. För att staten skall kunna agera på ett sätt som säkerställer bolagens utveckling och värdet av dess innehav måste statsrådet till sitt förfogande ha en tillräckligt stor marginal bolagsvis för att kunna bedriva en långsiktig och aktiv ägarpolitik.

Med anledning av det som anförts ovan föreslås

att riksdagen beslutar att ge sitt samtycke till statsrådets åtgärder som kan resultera i att statens ägarandel och andel av rösterna i Altia Group Ab och Kemijoki Oy minskar så att den understiger 50 % men förblir dock vid minst en tredjedel, i Vapo Oy så att den understiger två tredjedelar men förblir dock vid minst 50,1 % samt i Inspecta Oy, Kemira Oyj, Outokumpu Oy och Rautaruukki Oyj så att den understiger en tredjedel men förblir dock vid minst 15 % i Kemira Oyj och Rautaruukki Oyj och vid minst 10 % i Outokumpu Oyj.

Helsingfors den 24 november 2000

Republikens President

TARJA HALONEN

Handels- och industriminister *Sinikka Mönkäre*

